

Posamezna številka 6 vinarjev

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Miročnica znaša: v Ljubljani v upravnih stroških K 1.20, s dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto dodatno K 20.—, polletno K 10.—, četletno K 5.—, letno K 1.70. Za inostranstvo dodatno K 30.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev

Uredništvo in upravnništvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtica, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti namko. Telefon številka 303.

Demagogi.

Da so naši klerikalci demagogi, ki volilec vse obljubljajo, ne storijo pa ničesar, ki so v teoriji demokrati in socialisti, v praksi pa služabniki kapitalizma in sovražnikov ljudstva sploh, vse to so stare resnice, potrjene z nešteti dejstvi, ali tako očitno jih je redkokdaj kdo razkrinkal kot njihov poslanec pr. Benkovič v državnem zboru, ko je vložil predlog, da se sestavi posebni rudniški odsek, ki naj bi se mu izročila socialna demokratična predloga o omejitvi uporabe žensk in otrok v rudnikih.

Predloga bi se imela izročiti že obstoječemu socialno političnemu odseku, ki je edini poklican reševati take zadeve, ali rudniški baroni temu odseku ne zaupajo preveč in zato je bilo v velikem interesu rudniških baronov, posebno delničarjev „Alpine Montangesellschaft“, ki so poslali v boj za svoja antisocialna stremeljenja slovenskega klerikalca dr. Benkoviča. Ta je, seveda, prav rad stopil v službo bogatih rudniških baronov in stavil predlog, da se izvoli poseben odsek, obstoječ iz 26 članov, od katerih bi bili, seveda, dobro zastopani tudi rudniški baroni, ozir. njihovi prijatelji in ta odsek naj bi razpravljal o predlogi glede omejitve uporabe žensk in otrok v rudnikih.

V velikem interesu rudniških baronov je, da v uporabi v svojih rudnikih čem več žensk in otrok, ker jih to manj stane, na to se pa, seveda, ne ozirajo, da ženske in otroci niso za naporna dela in zato se socialni demokrati in tudi druge stranke, ki se niso podale direktno v službo rudniških baronov, borijo za omejitve uporabe žensk in otrok v rudnikih. Dr. Benkovič se je pa dal v službo rudniških baronov, on nima nič proti temu, da bi bogati rudniški baroni še nadalje izkoriščali ženske in otroke, ki žrtvujejo svoje zdravje in otro, da ti baroni čem prej in čem več obogatijo.

Dr. Krek nastopa proti kapitalizmu in stavlja predlog proti kartelom, njegov somišljenik in klubski tovariš dr. Benkovič pa stavlja predlog, od katerega bi imeli koristi samo kapitalisti; klerikalec dr. Krek nastopa proti kapitalizmu, klerikalec dr. Benkovič stavlja predlog za kapitalizem!

Kaj naj poreče človek k vsemu temu, kako sodbo naj dobi o klerikalcih?

Klerikalci kujejo iz Krekovega predloga proti kartelom strankarski kapital, Benkovičev predlog bodo pa gotovo zamočali.

Kričali pa bodo klerikalci še dalje, da so socialni, da je njihova stranka najbolj demokratična in ljudska na svetu, da se bojujejo vedno samo za koristi ljudstva, s kratka, da je njihova stranka najidealnejša stranka na svetu.

Demagogi in sicer demagogi najslabše vrste! Malo demagogije je v vsaki stranki, ali tako demagoška kot je naša klerikalna stranka, je malokoli.

tera stranka na svetu. Njeni poslanci obljubljajo, kadar so doma, svojim volilecem zlate gradove, laskajo ljudstvu na vse pretege, ko pa pridejo na Dunaj, pozabijo na vse to, kerže na poti delajo načrte, kako bi uravnali svoje postopanje, da bi imeli od svojega mandata — kakih koristi in da to dosežejo, se zvežejo z vlado, z rudniškimi, ali pa kakimi drugimi finančnimi baroni — spleh z vsakomur, od katerega pričakujejo kakih koristi!

Iz slovenskih krajev.

Iz Vevč. Naše občinske volitve se vrše v torek. Ustanovili smo „Samostojno kmečko stranko“. Oče župan, Jakob Dimnik, nas je takoj razvil za liberalce in seveda tudi za brezverce. Ker nas ima tako rad, mu hočemo posvetiti par vrstic. V „Slovenecu“ se je naš Jokel hvalil, koliko dobrega je storil za delavce na Vevčah. Kako velik prijatelj delavstva je on, se vidi posebno iz tega, ker prodaja hlevski gnoj posestnikom po 5 K, delavcem, ki so ob enem tudi mali posestniki pa po 6 K. Ko je pred leti delavstvo na Vevčah stavkalo, se je župan potoval za delavstvo le v toliko, da je nagajal takratnemu ravnatelju, s katerim sta bila zelo navskrži, ne pa, da bi delavstvu pomagal. Prav dobro vsi delavci vedo, da sedaj, ko vam kaže, držite s tovarno oziroma ravnateljem. Saj vam vendar tovarna pošlje cele vozove oblanja in žaganja. Zakaj pa tega ubogim delavcem ne privoščite? V „Slovenecu“ z dne 23. t. m. št. 269 pa pišete, da so Znoj, Siheri in Robida krivi, da so posestniki tako ceno prodali zemljišče za vevško železnico. Ta je pa res debela. Povejte nam g. župan, kdo pa je tisti, ki je dobil 10 000 K nagrade za posredovanje? Ali ni tudi Mrčina dobil 5000 K nagrade? Posestniki so dobili le 3000 K za zemljišče, vi in Mrčina pa 15 000 K, torej trikrat več kot vsi posestniki za zemljo. Posestniki so bili oškodovani za 71 009 K. Kdo je torej tisti, ki pomaga židovskim kapitalistom? Kdo je podli lažnjivec? Tako je tako, g. oča župan in g. Mrčina! Denar bi morali dobiti posestniki, ne pa vi in Mrčina. Posestniki, delavci, volilci! V torek pokažite, da ste možje, da ne marate ljudi, ki vam delajo samo škodo. Mismo verni slovenski možje, ki bomo delali le za blagor občine. Nismo liberalci ali pa brezverci. V torek torej v boj proti županu in njegovim slepim privržencem.

Iz Hotedršice. „Slovenec“ je prinesel vest, da so občinske volitve v Hrušici razveljavljene zaradi nepostavnosti, ki so jih povzročili liberalci in na ta način tudi zmagali, tako, da sta le z liberalnim usmiljenjem in z liberalnimi glasovi bila izvoljena dva klerikalca. Pa seveda Gregorjev Pe-

pe ni bil s tem zadovoljen in tekel v Ljubljano k tudi nam dobro znanemu advokatu, ki mu je napravil pritožbo. Klerikalni deželni odbor se je prav podvil in rešil pritožbo kratkim potom — gre se za klerikalno občinsko politiko, odtod ta naglica. Zato bodo pa v onih občinah, kjer so vložili proti volitvam rekurz liberalci proti klerikalnim sleparjem lahko čakali pol večnosti predno bo njihova pritožba rešena. Iz usmiljenja smo molčali in nismo hoteli praviti svetu, kakšne brihtne glave so naši klerikalci, ki so sicer povsod enaki, a vendar so hotenski še posebno kunštni, to se jim mora priznati. Vedeli so namreč naprej, da pri volitvah propadejo kot so dolgi in široki, zato so rekli: sleparimo in poslužimo se nepoštenosti in ko propademo bomo imeli vsaj vzroke, katere navedemo v pritožbi za razveljavljenje volitev. In tako se je zgodilo: Klerikalni odborniki z županom so razpisali volitve, ki morajo po postavi biti razpisane vsaj 14 dni, v Hotedršici so pa bile razpisane samo 10 dni. Ker so se jim hlače tresle za vsak glas so si pomagali tudi s sleparijami. Nacetovega Janeza na dan volitev ni bilo doma, zato pa hajdi, napravili so pooblastilo in njegov podpis na njem ponaredili in s tako ponarejenim pooblastilom tudi volili. Poznamo one tičke, ki so to pooblastilo pisali, ga podpisali in tudi vemo za tistega, ki je s takim pooblastilom volil. Kakor hitro bode pri prihodnjih volitvah stegnili le jezice, padli bode v roke pravice, da vas bo za vaše sleparije potikal državni pravdnik. Po postavi se morajo glasovnice razdeliti takoj ko so volitve razpisane, pri nas je bilo seveda to drugače. Občinski sluga, ki mora biti pokoren hlapec očeta župana, jih je dobil šele v nedeljo — dobrih 24 ur predno so se imele vršiti volitve, tako da mu jih ni bilo mogoče razdeliti samemu ampak pomagati mu je morala še celo njegova žena in hči. Ker je bil vsak glas velicega pomena, zato so vzeli klerikalci na pomoč še svetnike. Spravili so v imenik svetega Janeza in sveto Barbaro. Liberalci so imeli pred tema dvema toliko spoštovanja, da so jima pustili udeležiti se političnega življenja in sta korakala z glasovnico v roki na dan volitev k županu in vrjela tudi ona dva v plehat lonec svoje glasove. No pa recite sedaj, pa so liberalci brezbožni, da so brezverci kot nam pridiguje naš gospod župnik in piše „Slovenec“ in „Domoljub“? Take in enake stvari so uganjali naši klerikalci, zavedajoč se, da delajo za sveto cerkev, da branijo čast božjo in da odganjajo hudobnega duha, ki se plazi okrog županskega stolca v podobi naprednih občinskih volilcev in naprednih odbornikov. Klerikalci, svoje lastne sleparije ste navedli, da ste s pomočjo svojih lastnih nepostavnosti dosegli razveljavljenje prvih volitev. Pa le potolaženi bodite vsi mežnarji! V prihodnjem odboru bodo sedeli tisti možje, katere bomo izvolili na-

predni volilci in če se nam bo zdelo, bomo pomešali še s Habjanovim in Kmetovim očetom, tako da bode klerikalci obsedeli na skalci in rekli: da, liberalci naredijo z nami kakor sami hočejo, to so pa res h - - - i.

Iz Jesenic. V „Jutru“ z dne 23. t. m. piše neki dopisnik iz Jesenic, da drži narodno-napredna stranka roke križem in da nič ne dela za občinske volitve. Kdor ve, kaj je bila narodno-napredna stranka nekaj na Jesenicah se bo seveda čudil, da ni v tej stranki nobenega zanimanja za občinske volitve. Kdor pa pozna pravi sedanj položaj, se ne bo čudil, da je narodno-napredna stranka kot taka na Jesenicah tako pasivna. Ko so se pričele predpriprave za občinske volitve na Jesenicah so se sestali zaupniki narodno-napredne stranke, da bi sklepali kakšno stališče zavzame stranka pri občinskih volitvah. Prej je bil baje vodja stranke g. Alojzij Schrey, posestnik in nadpoštar na Jesenicah. Vsled tega se je napravil sestanek tudi v njegovi gostilni. Povabljeni so se udeležili, izzemši g. Schreya, vsi, ta pa je izjavil, da se vsled bolezn ne more aktivno udeležiti, pač pa je zadovoljen z vsem, kar se sklepa in odredi. Sestanek je minul in pot je bila začrtana. Par dni po tem sestanku se je pa zvedelo, da gospod Schrey snuje svojo strujo, ki naj bi delala na to, da naprednjaki, kakor se je izrazil, gredo skupaj s fajmoštom. Razbil je enotnost v stranki in privedel tako daleč, da prej napredni gostilničar ni hotel dati prostora za shod napredne stranke, akoravno je pri prvem sestanku ponudil svoje prostore za shod. Ta gospod, ki pozivlja narodno-napredno stranko na delo naj gre vprašat g. Schreya, zakaj se nič ne dela in naj mu pove, da je kriva njegova dobičakželjnost, da je prišlo tako daleč, zakaj, če bi bil g. Humer prevzel Schreyevogo gostilno za drago najemnino bi bil g. Schrey še vedno tak, kot je bil svoje čase, ko je dejal ob priliki sklepanja kompromisa s klerikalci: „Kjer je farzaven, tam muhe ni“. Njegova zaslug je, da smo danes razdrapani in da ljudje, ki so bili najzvestejši prišastki napredne stranke kandidirajo danes na klerikalnem programu. Sedaj, ko je vse zavoženo pa trguje in joka, naj se začne z delom, a on radi bolezn ne more ničesar več — polomiti. Prav pa je, da so klerikalci pokazali tudi tukaj običajno nevhvaležnost napram pospeševatelju njihovega dela in g. Schreya niso kandidirali, daš ima ogromno zaslug, da je razrušil enotnost v napredni stranki. Vemo, da te vrstice ne bodo dirnile g. Schreya, zakaj on „Jutra“ sploh ne bere in je nekoč nekemu gospodu naročil, naj mu pove, kadar bo „Jutro“ o njem kaj pisalo, ker se za tak list sploh ne briga. O vsem tem se je, kakor smo izvedeli, že obširno pisalo pod naslovom „Glasovi iz Jesenic“ v „Slov. Narodu“, ki pa ni priobčil nobene kritike o osebah, ki so razdrle akcijo napredne stranke in to

je ravno tista rak-rana, ki vedno smrđi po starem liberalno-frakarskem sistemu, ki je privedel napredno stranko na Kranjskem na to stališče, na katerem se nahaja danes. Toliko danes, naj se oglase še drugi in pojasnili jim bomo iz srca radi, kako stališče bomo zavzeli ne glede na odredbe kake stranke, oziroma na povelja takih, ki so pomagali direktno ali indirektno vsled osebnega prijateljstva do g. Schreya upropasti narodno napredno stranko na Jesenicah.

Iz Bohinjskega kota. Pred kratkem so se vršile občinske volitve v Srednji vasi, ki velja za najbolj klerikalno vas na vsej Gorenjski, kajti tu pašuje znani konsumar Berlic. A tudi v tej vasi se je pojavila pri teh volitvah samostojna kmeška stranka, ki je sicer podlegla, a je vendar dosegla lepo število glasov. Da je zmaga sedaj še klerikalna stranka, se ne čudimo, ako vpoštevamo dejstvo, da je stranka imela skoro 200 pooblastil. Ne vprašajte pa, kako so se ta pooblastila dobila. Ljudska govornica pripoveduje, da so se pooblastila v pretežni večini kar po domače izpolnila, da dotičniki, ki so „oddali“ pooblastila, niso dobili glasovnic, niti izkaznic, temveč to je ostalo kar lepo v Srednjivasi, tam se je tudi izdelalo pooblastilo — seveda pravilno podpisano s potrebnimi pričami itd. In „čiste“ volitve so se izvršile, „zavest“ našega dobrega ljudstva je sijajno zmaga in dne 19. t. m. smo dobili župana in osebi premodrega moža, ki bo pokoren Berlicu in Bogu. Slavno c. kr. okraj glavarstvo — na čelu mu ponižni sluga radovljiskega dekana c. kr. okraj glavar — mirno gleda take volitve. Zakaj? Ne vprašajte? Volitec.

DNEVNE VESTI.

Glasovanje o draginskih predlogih v državnem zboru je nudilo lep pogled na jugoslovanske poslance. — Ravnihar je glasoval vedno z mladostci, Rybar je nastopal za vse predloge, ki so v korist prebivalstva, napredni Dalmatinci so glasovali ravno tako, Sušteršičevi Dalmatinci so glasovali po Sušteršičevi komandi, Spinčić, Laginja in Mandić so jo pobrisali iz zbornice. Najzanimivejše je bilo gledati Gregorina, ki je pri poimen-skih glasovanjih vedno čakal, da so glasovali njegovi predniki, a ko je zapisnikar zaklical njegovo ime, ni ga bilo več v zbornici, a kmalu se je zopet prikazal in izpraševal Rybara, kaj pride sedaj na vrsto, nato jo je pa zopet pobral. To njegovo odmikanje so opazili slovenski klerikalci in se prav pristržno smejali Koroščevim opazkam o Gregorinu.

Sušteršičeve karte. V svojem govoru v proračunski debati je Sušteršič grozeče zaklical: „V svoje karte si ne pustimo gledati“. Mi smo o tem Sušteršičevem govoru govorili obširneje, kar nam je zamerila celo „Edi-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Pri tem se je zaletela v starega doža, ki se je bil vzravnal in jo prestregel v svoje naročje.

— Oh, oče moj! je zaklicala, umreti hočem, a ne tako sramotno, da bi umrla z njim... Rešite me! Branite me! Vzdrnite se, doževska visokost!... Na pomoč!...

XXXIV.

Foskarijevo zmagoslavje.

Sprevod doža Foskarija, za hip ustavljen po mrtvaškem sprevodu Dandolovem, je nadaljeval svojo pot proti ljudskemu nabrežju.

Čim bliže je bil cilj njegov, tembolj je čutil Foskari, da se mu dviga v srcu mrkla tesnoba.

Okrog doževske palače in na trgu Sv. Marka so mnogo kričali njemu na čast, bodisi, da je Gvido Džennaro nastavl tam večje število svojih ljudi, bodisi, da so se radovedneži, ne pa tisti, ki so vedeli, kaj se pripravlja, sešli večinoma na tem kraju.

Toda gledajoča množica je zmerom pripravljena kričati bogatemu sprevodu, kjer se laskajo očem bogati kostumi, kjer done fanfare in se sveti orožje vojakov.

Ljudstvo je torej kričalo z navdušenjem: „Živel Foskari!“ ne da bi pravzaprav vedelo, zakaj — edino zato, ker je moralo z nečim izraziti živahno razburjenje, ki mu ga je povzročala ta bogata paša oči.

Toda vzlic zvonovom, ki so zvonili po vseh cerkvah, vzlic fanfaram heraltov, vzlic zamolklemu šumu, dvigajočemu se izmed tisoč glav množice, je čutil dož, kako se polagoma zgrinja okrog njega molčanje, polno grožnje...

In to je trajalo do trenutka, ko sta se srečala obadva spreveda.

Od tistega kraja dalje so se začeli oglašati novi kriki.

Ali, čeprav se je še glasilo „Foskari! Foskari!“ vendar so prevladovali kriki, ki so veljali Altieriju:

— „Živel general! Živel rešitelj republike!“

V nekaterih stranskih ulicah so se že spopadali pristaši Foskarija in Altierija... že je tekla kri...

Takrat kakor dandanašnji se je ljudstvo rado pobijalo za izbiro gospodarja.

Altieri je stopal poleg Foskarija, ki ni obrnil oči od njega. Izprva se je hotel generalni kapitan postaviti tri korake za dožem, „iz spoštovanja“, kakor je dejal. Toda dož je brezpogojno hotel počastiti generalnega kapitana; moral je hoditi ob njegovi strani.

Ko so postajali kriki „Živel Altieri“ močnejši, je menil dož:

— Altieri, zelo burno vas pozdravljajo danes...

— Visokost, je odgovoril Altieri, ljudstvo se včasih moti...

Ko so se bližali nabrežju, se je Foskari ozrl in videl Gvida Džennara, ki je vstrajal zvesto v svoji služabniški vlogi in je še vedno nosil njegov plašč.

Sicer pa se je zdelo v tem trenutku, da vse pozablja ceremonijalno etiketo.

Vrste so bile pretrgane. V sprevodu samem je več oficirjev, ki so nestrpno čakali boja, izpodbujalo tolpe, pozdravljajoče Altierija.

Toda švicarski halepartirji so se krepko upirali čimdalje hujšim porivom množice.

Zbrali so se bili okrog skupine, ki je imela Foskarija in Altierija za svoje središče, in so od časa do časa povsili svoje haleparte proti razgrajajem, ki so se vselej z velikim krikom umaknili nazaj.

Gvido Džennaro je bil stopil ob dožovo stran.

— No, je dejal dož bridkostno, ali mi jamčite še vedno, da se vrnem kot zmagalet v svojo palačo?

— Da, visokost, jamčim s svojo glavo, ako si ohranite do konca to čudovito hladnokrvnost.

— Ž glavo?

— S svojo glavo! je smelo ponovil Džennaro, meneč sam pri sebi:

— Niti tolarja ne bi dal za Foskarijevo krono, niti beliča za njegovo glavo.

Foskari je povzel:

— Kaj je z Altierijevima kompanijama?

— Vkrčani sta na admiralski ladiji. To je vse v najlepšem redu.

— Toda če se poizkusita izkrcati?

— Nemogoče! Admiralska ladija je najmanj sedemsto sežnjav daleč od nabrežja, in ako se predrzne ganiti, jo potope na dno.

— Ali mi jamčite?

— S svojo glavo! je dejal Džennaro tretjič.

V tem trenutku je prispel sprevod na nabrežje.

Tam je hrumela gostejša množica, vsa razbrzdana in razdiyjana.

Donebesen krik sovraštva in kletev je pozdravil Foskarija.

Dož se je smrtnobled ozrl po luki, hoteč se ogotoviti, ali je admiralska ladija dobro nadzorovana.

Krik gneva, ogorčenja in obupa je bruhnil iz njegovih ust.

Zagledal je bil ladijo priklenjeno k nabrežju; širok most iz deska jo je spajal z njim.

Na krovu ladije je bilo vse črno ljudi; spredaj sta stali Altierijevi kompaniji in vihteli orožje.

— Visokost, je izpregovoril Altieri z glasom, drhtečim od ironije in zmagoslavja, hoteli smo vam prihraniti trud vožnje do admiralske ladije, kajti bolj se spodobi, da pride ladija k vam...

— Izdajal! Izdajal! je zarjul Foskari in izdrl z besno gesto svoje bodalo.

Dočim pa so stopali Foskari, Altieri, vsa beneška duhovščina, visoko patricijsko, svet deseterice in državni dostojanstveniki proti nabrežju, so se vršila na tihem čudna gibanja.

Kjer je šel sprevod mimo kake važne točke, na vsakem mostu, na slehernem križempotju, je to točko takoj zasedla četa ljudi.

Seherna izmed fih čet, ki so tako zasedale mesto in ki se je zdelo, da imajo namen, odrezati dožo vsak povratek v doževsko palačo, je obstojala iz ljudi, ki jih niso poznali v Benetkah in ki so nosili povrhu obleke, ki je puščala vse kretne proste, oklep iz nestrojene kože.

(Dalje.)

nost". Rekli smo tudi da radovedno čakamo prvega aduta, ki ga zažene Sušteršič. Sedaj se približuje odločilni trenotek. Vlada bi imela rada v proračunskem odseku že ta teden rešen proračunski provizorij. Vlada zahteva šestmesečni provizorij, a med člani odseka ne vladajo posebno razpoloženje, da bi vladi istega dovolili, ker Sturghku ne zaupa niti ena stranka posebno veliko. Ako ima Sturghk šestmesečni provizorij, potem je na suhem, potem ne potrebuje več parlamenta. Pojavili sta se dve struji, ena je odločno proti provizoriju, druga hoče dovoliti le trimesečni provizorij, samo Poljaki sledijo slepo vladnim zahtevam. Tudi za pooblastitve za najem posojila vladajo precej različna mnenja. Del nemškega "Nationalverbanda" (dr. Steinwender) zahteva restrikcijo posojil. Mladotiči zahtevajo zvišanje investiranih posojil skoro za 85 milijonov kron. To mnenje zlasti zastopa posl. Maštalka, ki je predlagal, da naj se 50 milijonov tega posojila porabi za vagona, 35 pa za telefon. Predsednik proračunskega odseka Korytowski je izjavil, da hoče še ta teden rešiti proračunski provizorij in najem posojil. — Zato je tudi sedaj čas, da Sušteršič vrže prvo karto in reče svoj odločni: Veto! Po njegovih besedah pričakujemo to!

Dr. Eger na Dunaju. Te dni se je mudil Dr. Eger na Dunaju; konferiral je v parlamentu z raznimi Nemci in sicer med drugimi s predsednikom "Nationalverbanda" Dr. Grossom, Wastianom, grofom Barbo in še nekaterimi nemškimi poslanci. Kakor se zadržuje namerava nemški "Nationalverband" podvzeti akcijo proti imenovanju dr. Tomiškega, zato so poklicali na Dunaju Egera da jih informira o Tomiški. V nemških krogih se slika Tomiška na podlagi njegovega govora o Gaju, ki ga je "Grazer Tagblatt" tako nesramno falsificiral, kakor strastnega mladina in celo kot srbskega iredentarija. Nemci vložijo interpelacijo v državni zbor o tem imenovanju, a že sedaj obdelujejo naučnega ministra Hussareka. Radovedni smo, ako je Eger potrdil te lažnjive vesti o Tomiški članom nemškega "Nationalverbanda"; videli bomo, ako jih je tudi on nalagal kakor "Grazer Tagblatt". Za laži o Tomiški bo sedaj odgovoren Eger, ki gotovo dobro ve, da je Tomišek že nekaj let sem klerikalec in da nima prav nobene zveze s "srbskimi iredentariji".

Klerikalna frivolnost. Kako frivolno igrajo si igralci klerikalci s svojimi ugovori proti ljubljanskim občinskim volitvam, dokazuje najbolje sledeče: Skoro teden dni je bila razpisana razprava, a klerikalci niso javili svojega zastopnika. V sredo se je vršila razprava, a v terek je dobil dunajski advokat dr. Pavel Valjavec od klerikalcev ves akt, da naj jih zastopa pred upravnim sodiščem Naravno, da dr. Valjavec ni mogel preštudirati akta, ker ni imel pri roki niti volilnega reda. Humbug, ki so ga klerikalci uganjali s svojim rekurzom je nadvse frivolna. Novi občinski svet, naj si dobro zapomni te možakarje in drži naj se načela — zob za zob.

Važni dokumenti iz ljubljanskih občinskih volitev. "Slovenec" je napisal grozno romantične storje o napadil na uršulinke povodom ljubljanskih občinskih volitev; pripovedoval je, da so uršulinke demonstrantje spravili iz voza, da so jih opljuvali in bogzna kaj še. Pri razpravi pred upravnim sodiščem sta se pa prečitali dve uradni relaciji deželne vlade, ki stavita takratno "Slovenčev" laganje na laž. Deželnioladni komisar Mathias je izpovedal, da je videl, kako sta pred orožniškim kordonom držala voz dva možka, hitel je tja in se uveril, da so

orožniki po ukazu sami ustavili voz, ker ga niso smeli pasirati, konj pa se je bal in začel plašiti, nakar ga je zagrabil on sam s še nekim izvoščkom, odpeljal ga iz gubeje in nune eksportiral na volišče. Policijski kancelist Fink izpove konformno in izjavlja, da o kakem groženju in oviranju volilne pravice ni bilo govora. Voz so ustavili žandarji sami, nakar se je konj začel plašiti. Bili so slišati sami žvižgi in pfuj-klici, o groženju s pestmi ali palicami pa ni videl niti slišal ničesar! To so uradne izpovedi, ki stavijo "Slovenca" očitno na laž. "Slovenec" je takrat napadal demonstrante, da so zadržali voz, a sedaj izpovedo vladni uradniki, da so žandarji sami to storili. Mogoče je edino le to, da so bili "Slovenčevi" poročevalci v nadi na zmago takrat tako genijni, da niso več razlikovali množice ljudi od žandarmerije, ker sicer bi ne mogli poročati takih neresnic.

Razsodba upravnega sodišča je klerikalce vseeno malo potrla, četudi so dobro vedeli, da bo njihov rekurz zavrnjen. Ali tolažijo se in včerajšnji "Slovenec" piše: "Mi pa smo lahko s tem zadovoljni, da se je pred upravnim sodiščem uradno pribilo, da so uganjali liberalci pred ženskim volilnim lokalom proti redovnicam taka nasilstva kakor se niso še nikdar v celi Avstriji." Kdaj je upravno sodišče to pribilo, s katerimi besedami? Naj "Slovenec" priobči besedilo razsodbe, da bomo videli, kako in s kakimi besedami je upravno sodišče pribilo liberalna "nasilja", ki so bila — po "Slovencu" — taka, kot jih ni bilo še nikdar v celi Avstriji.

Neukusni so pa res pri "Slovencu". Kolikokrat smo že citirali ravno v tem listu kritike o surovem tonu v slovenski žurnalistiki in ravno v "Slovencu" čitamo navadno najgrše izraze, ki se jih resen list ne bi smel posluževati. Imenovati nasprotni list "gnojnico", je zelo lahko, ali takega izraza ne bomo slišali iz ust količjak dostojnega človeka, še manj pa najde taka beseda prostora v dostojnem listu. Je pač še skrajni čas, da se v tem oziru spremeni tudi "Slovenec". Sicer je nam to popolnoma vseeno, ker nas ne privarjajo od tega, da bi ga v tem oziru posnemali.

Lavter in nočne posode. Ljubljana se še spominja dejstva, ko so zlobne roke postavile v Ljubljani nekam na prav neprimerno mesto nočne posode. Lavter in vsa policija je odredila velikansko preiskavo, po vsi Ljubljani so preiskavali po hišah, ako kje ne manjka kake nočne posode, a Lavter je imel svoj navaden uspeh — našel ni ničesar. In čujte zakaj: zato, ker je "Jutro" o celi zadevi priobčilo notico, ter omenilo preiskavo! Zato so si vsi Ljubljanci hitro nabavili nočne posode in Lavterjevi organi niso v celi Ljubljani našli stranke brez nočne posode! Tako je "Jutro" opravilo Lavterja ob zaželen uspeh glede nočnih posod! Pa se čudijo ljudje, da ima Lavter na "Jutro" tako piko!

Policija v Ljubljani in drugod. Iz Dunaja nam piše prijatelj lista: Prav čuditi in smejati sem se moral, ko sem čital v "Narodu" in "Slovencu" Lavterjev zagovor. Smejati sem se moral abderitskim nazorom, ki jih ima šef ljubljanske policije o reporterstvu. Drugod gre policija žurnalistiki povsod na roko, da pridejo policijske vesti v javnost, na Dunaju izhaja korespondenca, ki ji da policija na razpolago vse vesti, v Pragi dobiva časniškarska reporterska borza za vse praške liste vse policijske vesti, po manjših mestih pa povsod stavlja policija reporterjem svoje vesti v uporabo, samo v Ljubljani se hoče naslanjati policija sama ob svojih vesteh in

uspehih. Čudim se res Lavterju, ki je služil pri dunajski policiji, kako more imeti take nazore o dolžnostih dnevnih žurnalistike. — K temu pripominjamo: Sedaj se sestane naš občinski svet in treba bo poskrbeti, da se obračuna z Lavterjem, ki iz narodnega sovraštva povsod prezira slovensko javnost. Za časa županske krize in Laschanovega gospodarstva je "Narod" sam izjavljal, da bo z novim občinskim svetom odklenalo Lavterju in njegovi komandi. Upamo, da bo "Narod" zavzel sedaj ono stališče, kakor takrat, ko so voditelji narodno-napredne stranke izjavljali, da je bila največja napaka bivšega župana Hribarja, ko je angažiral Lavterja.

Ta je pa verjetna! Včerajšnji "Slovenec" trdi že to, ker sta se srečala včeraj pred vratmi g. Jancigaja gg. Plut in Stefe, da je šel g. Plut k g. Jancigaju — po informaciji proti policiji, t. j. proti g. Jancigaju! Ako "Slovenec" že mora lagati, naj vsaj — laže pametno, da se mu ne bodo krave smejele.

Interpelacija o smrti nadvojvode Otona. Nemški poslanec Malik, junak pasjega biča ne more živeti brez senzacij. Nekje v Avstriji je državno pravdnštvo zaplenilo neko knjigo o Egiptu, ki v enem odstavku omenja smrt nadvojvode Otona. Brž se je našel poslanec Malik, ki je glasom stenografičnega zapisnika državne zbornice v 28. seji XXI. seje dne 10. novembra stavil sledečo interpelacijo: Interpelacija poslanca Malika in tovarišev na gospoda justičnega ministra glede konfiskacije knjige "Kairo — knjige o Egiptu radi opazke o nadvojvodi Otonu. — V knjigi "Kairo — knjige o Egiptu je državno pravdnštvo radi neke opazke na strani 94. glede nadvojvode Otona konfisciralo. Konfiscirano mesto slove: "Grozne so posledice in bolezni, ki jih povzroča v Egiptu ali tropičnih krajih nalezena sifilis. Na ti bolezni umirajo — ako se more govoriti o smrti — ljudje, ki jih je spoštovalo vse človeštvo. Avstrijski nadvojvoda Oto je umrl pred leti kot žrtev te bolezni! In kakor on, poplača marsikdo veselje ene ure, napako plemena s smrtjo." Podpisani vprašajo: Ali smatra justični minister to zaplenbo kot upravičeno. — Slede podpisi. — Poslanec Malik ima pač časa, da se zanima za take stvari!

Sneg. V nedeljo je v Ratečah na Gorenjskem cel dan snežilo. Padlo je nad 10 cm snega. Nastopile je južno vreme je sneg zopet pobralo. Sedaj nepretrgoma dežuje. Presihajoči svet pod vasjo, zvan Ledine, je napolnjen z vodo in zgleda kakor jezero, po čegar gradini se vozi več trop divjih rac.

Znamenje mile zime. Neki žel. poštni sprevodnik iz Sp. Šiške vjel je včeraj v Novem mestu rujavega hrošča ter ga še živega poslal v naše uredništvo. Pač redka prikazen v tem poznem času.

Napad. Ko se je posestnikov sin Jakob Kimovec iz Spodnje Slivne vračal te dni skozi Slivno proti domu, ga je na cesti nenadoma napadel posestnikov sin Franc Biaggi iz Strmca in ga vrgel čez cestno ograjo. Hotel ga je tudi preteptati, toda Kimovec mu je srečno ušel. Na begu je ustrelil na napadalca, ne da bi ga zadel.

Ogenj. Dne 19. t. m. je nenadoma pričelo goreti v Metliki gospodarsko poslopje kolarja Franca Kiferja. Pogorela so vsa gospodarska orodja, žito, krma za živino in več lesa v skupni vrednosti 1640 K. Na lice mesta je takoj prihitelo gasilno društvo iz Metlike, ki je ogenj omejilo. Kifer je bil zavarovan za 1200 K. Ogenj so najbrže podnetili otroci, ki so kadili cigarete.

Poskušen samomor. V četrtek ponoči je skočil okoli polnoči bivši uslužbenec električne cestne železnice Matija Cerar iz mosta električne cestne železnice v Ljubljano. Ko sta to opazila narednika 17. pešpolka Ivan Škrem in Josip Kristan, sta mu priskočila na pomoč in ga potegnili iz vode. Kot vzrok poskušene samomora je navedel Cerar — odpustitev iz službe.

Silen vihar je razgrajal v četrtek okoli poldne po Gorenji Dolini v takozvani kranjski Sibiriji. — V Ratečah, Podkorenju in v Kranjski gori je vihar razkrlil več hlevov, podrl stogove (kozolce) in razruval in zlomil več drevja. Močno so poškodovane tudi strehe na nekaterih hišah. Vsled piša so se poslopja zelo tresla. Veter je prihajal od juga.

Tatvina. Pretečeno soboto zvečer je neznan tat ukradel hlapcu Ivanu Vengustu v Stožicah iz hleva suknjo, hlače, belo srajco, par manšet, tri ovrtnike in rdečo ovrtnico.

Divji mož. V četrtek okoli 10. ure ponoči je bil v Komenskoga ulici aretiran neki delavec iz Ježice, ki se je v pijanosti hotel iznebiti svoje obleke.

Nezgode. Štiriletnega posestnikovega sina Damijana Roglja iz Mrzlega polja v litijem okraju je konj sunil s kopitom v obraz in ga nevarno ranil. — V Ravnem, okraj Logatec, se je te dni igral 5 letni posestnikov sin Ivan Hiti s slamoreznico. Stroj ga je zgrabil za levo roko in ga nevarno ranil. — 19 letni delavec Matej Berkul iz Zaklanca pri Logatcu je bil pri streljanju z možnarjem težko ranjen na obrazu.

Aretacija radi tatvine. Dne 18. t. m. je prinesel že večkrat predkaznovani delavec Jakob Kopač iz Medvoda neki posestnici iz Stožic dva še dobro ohranjena konjska komata in jih prodal za dve kroni. Kopač je orožniku izjavil, da je oba komata ukradel iz neke barake v Podborštu. Todenjega trditve se je pozneje izkazala kot neresnična. Kopač je bil, ker ima na vesti še par drugih tatvin, aretiran in izročen sodiču.

Efektna loterija v prid c. kr. družbe srebrnega križa v pomoč odsluženim vojakom. V korist družbe srebrnega križa se priredi efektna loterija, srečke se prodajajo po 1 K. Glavni dobiček v vrednosti 100 tisoč kron se izplača na željo v gotovini. Poleg glavnega dobitka je nadaljnjih dobitkov v skupni vrednosti 160.000 kron. Zrebanje bo dne 2. decembra 1911. Družba srebrnega križa, ki ima za Kranjsko lastno podružnico, ima namen popirati odslužene vojake. Posreduje za rezerviste službe, mesta, delo. Revnim rezervistom daje tudi podpore. Kranjska podružnica je s svojim delovanjem že pričela. Čisti dobiček te efektne loterije se porabljata v oporo podružnicam. Spričo velike socijalne koristi družbe srebrnega križa, ki je odličnega pomena tudi za naše odslužene vojake in delodajalce, je nakup teh srečk, ki obetajo lepe dobitke, prav toplo priporočati. Srečke se dobivajo po trafikah in bankah.

O. BERNATOVIC
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana.
Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Politični kurzi v Sloveniji. Akadem. društvo "Slovenija" na Dunaju prirejuje za svoje člane politične kurze, ki jih vodi dunajski urednik "Slov. Naroda" g. dr. Albert Kramer.
"Ideal". Popoldanski spored je raznoteren in velezanimiv; omeniti je

velekomično sliko "Little Janez odpelje Rozalijo." Na večernem sporedu je zajamčeno najboljši film te seziye, ki prekaša vse dosedanje. "Dr. Gar el Hama orientalec", senzacionalni skok detektiva z mostu na vozeči se vlak. V terek iz serije Aste Nielsen "Goreča nagnjenja".

Književnost in umetnost.

25 letnica slovenske igralk Slovensko gledališče bi imelo danes lahko dovolj domačih igralcev in igralk, ako bi mu bili vsi tako zvesti, kakor gospa Avgusta Danilova. Večina pa se je domači Taliji izneverila, ker je odšla s trebuchom za kruhom v tuji svet. Ubožna domovina ni imela zanje dovolj dobrega plačila in jih je morala pustiti v tujino, kjer so našli boljše gaže in več razumevanja. Tako smo izgubili n. pr. Avg. Nigrinovo, Fr. Bučarja, Ign. Borštnika, Z. Borštnikovo, Fr. Navala, Jul. Betetta, Irmo Polakovo, Fr. Vrhunčev, Jos. Nollija, V. Kočvarjevo i. dr., ki so deloma docela izgubljeni za našo kulturo, ali pa so se in se bodo vrnili šele v visoki starosti zopet k nam. . . . Drugi pa so si našli manj napore in boljše plačane posle ter so slovenski Taliji kmalu obrnili hrbet ali pa so se pomogli ter so danes le še kritična publika. Naše ubožne razmere nam ubijajo in kratijo umetnost sploh, slovensko Talijo pa še posebej. Ako bi imeli dovolj denarja, bi imeli tudi vedno dovolj igralskega domačega naraščaja. Gospa Avg. Danilova pa je pri vsej slovenski umetniški bedi vztrajala od l. 1886 do danes ter se ni izneverila naši Taliji niti v najobupnejši dobi. V starem pogorelem gledališču je začela nastopati, nadaljevala je v stari čitalnici (1887.—1892) ter vedno napredovala v novem deželnem gledališču (1892.—1911.) do slej. Igrala je vse dramske stroke in sodelovala celo kot operetna igralka. Burka in tragedija, klasična in moderna drama je imela v Avgusti Danilovi vselej prav dobro zastopnico. Poskusila se je z uspehom tudi kot učiteljica igralskega naraščaja, kot režiserka in kot voditeljica predstav v mladem tržaškem slovenskem gledališču (1908.—1910.) Dala je našemu gledališču tudi svojo nadarjeno hčer Vero, ki se razvija izredno naglo, ter je bila s svojim soprogom Danilom ves čas močan steber naše drame. Zato pa dne 8. decembra t. l. proslavi svojo 25 letnico igralskega delovanja v lahki zavesti, da je storila za našo Talijo vse, kar je znala in mogla storiti. Za svoj jubilej si je sama izbrala Viktor Sardouovo dramo "Fedora", v kateri bo igrala veliko paradno vlogo. Na to predstavo opozarjamo že danes.

Italijansko-turška vojna.

Splošni položaj
za Italijo ni ugoden. Velike sile zasledujejo z velikim zanimanjem in skrbjo njene priprave za vojno akcijo v Egejskem morju, ki začne že te dni, ker je za to vse pripravljeno in je italijanska vlada celo obvestila o tem že druge velike sile, v prvi vrsti Rusijo, ki je pri tem razun Turčije najbolj zainteresirana. Ruska vlada je na tozadevno noto italijanske vlade že odgovorila in je prav resno svetovala Italiji, naj se omeji samo na najnujnejše in najvojne pozorišča nikar preveč ne razširi.
Najbrže bo Italija tudi poslušala nasvet ruske vlade in bo omejila operacije svojega brodogra

Draga redkvica.

(Češko napisal St.)
Krasnega pomladanskega dne sem šel z ženo na izprehod. Nedaleč od našega stanovanja sva zagledala plakat z napisom: Tu se dajo v najem vrtnice parcele.

Vstopila sva skozi vrata, na katerih je bil pribit plakat. Obsežen vrt se je razprostiral pred nama. Na tucate jablan in hrusk — kakor mi je moja žena pojasnjevala. Kajti sadja še ni bilo. In brez sadja ne razločim niti jablane od hruske.

Po sredi med drevjem se je vila široka pot. Na nji je stal mož, ki je bil zatopljen v neko zemljedeljsko delo. Ni naju pozdravil. Midva zanj sploh nisva eksistirala. Prav nič se ni brigal za tuja vsiljenca. Iz tega sem sklepal, da je to oni mož, ki bi rad dal v najem vrtnice parcele.

Nagovorila sva ga. Pokazal nama je oni del vrta, katerega bi bil pripravljen prepustiti nama za eno leto proti najemnini sto kron. Velik da je ravno sto štirjaških metrov. In lepa lesena hišica je bila tudi tam, ki je bila namenjena samo nama. In miza je tudi spadala zraven in tri vrtni stoli. . . . Uro pozneje je bila sklenjena pogodba med menoj in vrtnarjem. Postal sem posestnik vrta, zemljedelec, agrarec.

Par dni na to sem oblekel zeleno vrtnarsko obleko in obul škornje. Kupil sem ob prijaznem sodelovanju svoje boljše polovice vrtnarsko orodje — tako, ki je najbolj nemožno in najbolj odveč — in sem ga osebno, deloma v roki deloma na rami, odnesel na svoje posestvo. Našemu gospodarju sem plačal sto kron kar v naprej. Oskrbel sem si nešteto metrov grobega platna, ki sem z njim prevlekel notranjost lesene hišice. Moja žena pa si je preskrbelala celo vrsto loncev polnih bršljinovo-zelene barve, s katero je dala lesenim delom našega vrtnega premoženja, pa tudi lastnemu nosu, rokam in obleki izgled mladega listja. V potu nele obraza, temveč cellega telesa sem jel urejati s peskom posute stezice v našem vrtu. Potem sva kupila seme solate, kapusa, buč, redkvice, petršilja in fižola.

Sadila sva, delala umetne grede, jaz pa sem vlečl vsak dan po trideset škafov vode iz oddaljenega vodnjaka. Vrtnarja je bila sama hvala, ko me je videl tako pridno delati. Izkušal me je pregovoriti, da bi podpisal pogodbo tudi še za prihodnje leto. Toda notranji glas je klical: "Počakaj!" In tudi moja žena je svetovala nekaj enakega.

Tri dni po setvi so se pokazali prvi zeleni lističi, na katere sem bil zelo ponosen. Dokler jih ni moja žena

iztrebila, češ, da je plevel.

Ce je šel dež, sem bil vesel. Prej sem se zaradi vsake kapljice jezil in sem mislil, da je dež samo zato, da človeku pokvari izlet. Zdaj sem spoznal, kako važen je dež. Dež je rast! Dež je solata! Dež je kapus, fižol in peteršilj! Celó s posebnim veseljem sem delal v vrtu ob dežju; moja žena pa takrat ni šla iz hiše. Nekega takega dne se je tudi zgodilo, da sem opazil na nekaterih gredah grdo plevelno rastlino; skrbno sem jo iztrebil. Vzel sem jo seboj domu v dokaz svoje delavnosti. Moja žena je padla v omedlevo. "Ti si, ti si . . ." je zastokala, ko je prišla spet k sebi, "ti si izruval vse naše krasne buče!" To je bil žalni dan prve vrste. Ravno buče jeva oba tako rada. Ampak, kako je mogoče na taki neumni rastlini spoznati, da bo iz nje pozneje buča?

Kapus je šel kvišku, da je bilo veselje. Mlada solata je bila krasna vkljub temu, da ni bila večja, nego naprtnik šolarice. Največje veselje pa nama je delala redkvica. Kako se je ta dobro obnašala! Skoro kakor plevel. Namreč kakor pravi plevel, ne kakor buče . . .

Poleg svežega zelenja naših gredic je kazal stari, steptani travnik grozno, dasi sem ga, vzdihujé in sopihaje, večkrat s srpom požel.

Tu sva ga kratkomoal kar celega

prekopala in posejala s svežim travnim semenom. Po štirinajstih dneh so pokukale iz sive zemlje prve fine zelene bodice. Bilo je prekrasno . . .

Naš gospodar je imel tudi kuretino. Koklja je vodila piščeta po celém vrtu. Mene so menda kokiši prav posebno rade imele. Enkrat, ko sem se udobno zleknil zibal v mreži, obsešeni med dvema izmed šesterih mojih dreves, je kokodakala okoli mene ta vesela družbica cele ure. Ko je prišla moja žena, je že od daleč vpila: "Spodi kokiši! Vso salato bodo požrle!" — Bilo je že prepozno. Piščanci so že radikalno pozobali vse glavnice solate. Iz ljubezni do mene . . .

In zdaj na kratko: kapus so požrle gosence. Prav do korenin; te so pa oglodale poljske miši. Petršilj se sploh ni prijel. Fižol se je posušil po kratki vaji v plezanju po prekljah. Buče sem — kakor plevel — uničil lastnorodno samo, mlado travo pa je posmodila vročina. Edina najina tolažba so bile redkvice. Kako so krasno rasle! — In pa seveda jablane in hruske.

Z drevja je padlo mnogo nezrelega in slabega sadu. Iz tega sem sklepal da bo dobra letina. Kmalu bo sadje zrelo! — Ko pa je prišla doba obiranja, sem prišel nekega jutra na vrt in videl, da so bile vse hruske in jabolka — še niti ne popolnoma zrela

— ukradena.

To je bil hud udarec! Toda prebolela sva ga. Kaj nisva imela teh krasnih redkvic? To je bilo zadnje upanje. Najino edino in vse! Najina jesen! Najina žetev!

Zdelo se je, da je že pravi čas. Začela sva jih zbirati. Bilo jih je dobro šest-h — trideset. Nič manj. Celih trideset! Z zelenjavo — dva snopiča. Nesla sva jih domu in kazala s ponosom hišniku in sosedom, ki so naju zelo zavidali. Pri večerji naj bi bile te redkvice zadnja jed, takorekoč krona in vrhunec pojedine. Imenitne telečje pečenke sva se komaj dotaknila, sir sva potisnila malomarno na stran. Segla sva po redkvici. Prvi dve sta bili leseni in neudžiti. Drugi dve tudi. In ostalih šestindvajset — tudi.

To je bila najina žetev! Za to sem plačal sto kron najemnini in imel petdeset kron postranskih izdatkov! Za to sem znosil po leti tri tisoče škafov vode! To je pri eni redkvici tri krone in sto škafov vode! Pa še lesene so bile povrh. Oh, zdaj spoznam celo bedo poljedelskega stanu! Zdaj vem, zakaj morejo kmetje tarnati! Tudi jaz tarnam z njimi!

Našemu gospodarju sem naznanil drugi dan z rekomandiranim pismom, da vrta za prihodnje leto ne vzamem več v najem.

v Egejskem morju
samo na nekatere najvažnejše točke, gotovo pa najprej napade najvažnejše pristanišče na azijski obali Egejskega morja, Smirno, kateri bo sledil Solun, najvažnejše turško pristanišče na evropski obali Egejskega morja.

Turčija pripravlja za obrambo v glavnem tri točke: zgoraj imenovani mesti Smirno in Solun in dardanelsko ožino. Turške priprave na teh treh točkah so vsestranske, posebno so pa te tri točke zavarovane z minami, ki naj bi italijanskemu brodogradništvu onemogočile približati se tem točkam. Iz Tarenta, kjer se zbira italijansko brodogradništvo, določeno za akcijo v Egejskem morju, se pa poroča, da imajo Italijani nekatere aparate, s pomočjo katerih se lahko uničijo podmorske mine na povsem zanesljiv način. Ako je to resnica, potem Turki ne bodo mnogo pomagale podmorske mine okoli Smirne, Soluna in Dardanel, ali vprašanje je, ako je ta vest resnična, ker do sedaj se še ni slišalo o aparatih, ki bi mogli na zanesljiv način uničevati podmorske mine.

Poročila o nameravani akciji italijanskega brodogradništva v Egejskem morju došla včeraj popoldne so naslednja:

Petrograd, 24. novembra. Italijanska vlada je sporočila v Petrograd, da namerava v kratkem začeti z blokado v Egejskem morju. Odgovor ruske vlade na to noto ni znan. Baje je italijanska vlada informirala o tej svoji nameri tudi avstrijsko vlado, ki pa menda še nič ni odgovorila in ni zavzela oficijalno še nobene stališča.

Carigrad, 24. novembra. Ruski poslanik Carikov je obvestil velikega vezirja Said pašo, da je italijanska vlada sporočila v Petrograd, da namerava v kratkem naskočiti na turško pomorsko pristanišče. Gre v tem slučaju za mesto Smirno na azijski obali Egejskega morja. Turčija je v Smirni zelo dobro pripravljena, ker je mislila že takrat, ko se je sploh začelo govoriti o akciji italijanskega vojnega brodogradništva v Egejskem morju, da napade italijansko vojno brodogradništvo v prvi vrsti Smirno.

Milan, 24. novembra. "Secolo" poroča iz Tarenta, da jemljejo italijanske vojne ladje na krov nove aparate, s katerimi je mogoče uničiti torpedovkam podmorske mine na popolnoma nov in zanesljiv način, da ne bodo turške podmorske mine italijanskemu vojnemu brodogradništvu čisto nič nevarne. Potrjena ta vest ni in zveni precej neverjetno.

Carigrad, 24. novembra. Sinoči so se vršile tu ministrske konference, ki so trajale pozno v noč. Predmet posvetovanj je bila predstoječa akcija italijanskega vojnega brodogradništva v Egejskem morju. O sklepih se čuva najstrožja tajnost.

Z afriškega bojišča

ni skoraj nobenih poročil, prvo zato, ker se ne vršijo nobeni večji boji, temveč še vedno samo male, brezpomembne praske in zato, ker je sedaj obrnjena vsa pozornost evropske javnosti na predstoječe dogodke v Egejskem morju in se ta javnost ne zmenja veliko za brezpomembne praske v Tripolitani, ki postane za nekaj časa sploh neaktualna, oziroma stopa za nekaj časa v ozadje.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Seja proračunskega odseka. Dr. Kramar o Hohenburgerjevem odgovoru na Ravniharjeve interpellacije.

Dunaj, 24. novembra. V današnji seji proračunskega odseka je uemški nacionalc Waldner odločno nastopil proti priznanju izpitol na zagrebškem vseučilišču za avstrijsko polovico. Izjavil je, da Nemci tega nikakor ne morejo dopustiti in grozil, da bo "Nationalverband" izvajal posledice, če vlada prizna zagrebške izpite za avstrijsko polovico. Nato se je oglašil k besedi dr. Kramar, ki se je pečal z včerajšnjim odgovorom justičnega ministra dr. Hohenburgerja na interpellacije dr. Ravniharja. Izjavil je, da Čehi najodločneje protestirajo proti takim odgovorom. Dr. Hohenburgerja interpretacija § 19. osnov. zak. je popolnoma napačna, kajti § 19. ne razlikuje občevalnega in uradnega jezika. Hohenburger razlaga seveda § 19. tako, kakor je pri Nemcih navada. Če je paragraf njim v prid, tedaj je zakon norma, če je pa v prid Slovanom, govore samo o teoriji zakona. Če se justični minister sklicuje na justične odredbe iz leta 1852, ko je vladal absolutizem in je bil justični minister dr. Kraus, se Hohenburger zelo moti, če misli, da bodo Slovani zadovoljni s tem, s čemur so se morali narodi zadovoljiti v absolutistični dobi. Take impertinence Slovani ne bodo prenašali. Hohenburgerjevo postopanje je krivično in zato je tudi njegovo ime nevarnost za vlado. Kajti dokler se bo on nahajal v sedanjem kabinetu,

toliko časa ni misliti na sporazum med vlado in Čehi. Za dr. Kramarjem je govoril prof. Masaryk, ki je napadal avstrijsko vladno administracijo. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja se vrši šele v ponedeljek.

Proti državnemu davku na pivo.

Dunaj, 24. nov. Danes se je zglasila deputacija dunajskega gostinčarskega društva pri finančnem ministru Zaleskem in protestirala proti državnemu davku na pivo. Zaleski je obljubil, da vlada za enkrat še ne misli na ta korak.

Italijansko-turška vojna.

Akcija v Egejskem morju

Dunaj, 24. nov. Splošni interes vzbuja sedaj napovedana italijanska akcija v Egejskem morju. Italija je o tem svojem koraku že oficijalno obvestila vse evropske velevalisti, Italijanska vlada si je dobro v svesti, da nastanejo lahko radi tega mednarodne komplikacije in zato je tudi dolgo odlašala s to akcijo. Sedaj pa namerava odločno izvesti svoj namen. V prvi vrsti pridejo tukaj v poštev Dardanele. V tukajšnjih diplomatskih krogi prevladuje mnenje, da tudi ta italijanska akcija ne bo imela uspeha. Kajti Dardanele so danes zelo moderno utrjene. Lahko bodo sicer lahko prišli v Dardanele, veliko vprašanje pa je, kako bodo prišli iz njih.

Berlin, 24. nov. Glede italijanske akcije v Egejskem morju vlada tukaj precejšnje nerazpoloženje. Vsi oficijalni listi so edini v tem, da bo akcija v Egejskem morju imela velikanke mednarodne posledice. Nemška vlada je prvotno hotela opozoriti Italijo na to eventualnost, toda končno je opustila svoj namen, ker je bila italijanska nota preodločna.

Odločilni boj pred Tripolisom.

London, 24. novembra. Korespondenti tukajšnjih listov poročajo, da nameravajo Turki začeti komitirati prihodnjega meseca generalni naskok na Tripolis. Takrat bo naskočilo Tripolis 80.000 Turkov. Turki upajo, da bodo mesto pri prvem naskoku zavzeli.

Razne vesti.

* **Pohoten policijski šef.** V nekem manjšem mestu na Nemškem je policijski šef vzdrževal nenaravno razmerje s svojo hčerjo. Ženi policijskega šefa je bilo to znano, in zato se je pred leti dala ločiti od moža, pa se je pozneje z njim pobotala. Zdaj je pa cela umazana zadeva prišla na dan, ker je žena, ki je tudi nekoliko histrična, vse izblebetala v neki prijateljski rodbini. Na ta način je za stvar zvedel tudi policijski komisar, ki je pa zadevo prikrival. Policijski šef se mu je revanžiral s tem, da je potlačil razne umazane afele komisarja. Slučajno je o vsem zvedel list "Der Morgen", ki je razkril umazanosti pohotnega policijskega šefa.

* **Roparski napad.** Živinskega trgovca Horvata iz Šopronja na Ogrskem so napadli v bližini ležečemu gozdu roparji, ki so ga ubili in nato oropali.

* **Volkovi.** V bližini Fogarasa na Ogrskem je na glavni cesti ponoči napadlo 10 volkov voz trgovca Čecha, ki se je peljal s svojo soprogo v Rumunijo. Gospo so volkovi popolnoma razmesarili, moža pa težko ranili.

* **Veliko poverenje.** Bančni ravnatelj Emil Siegel iz Berlina je poveril pol milijona kron in pognil.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik

Milan Plat.

Tiska "Učiteljska tiskarna" v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Pisemnim vprašanjem je priložiti znakmo 30 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri sveder.

Šivilje in učenke se sprejme. Kje, pove "Prva anončna pisarna". 726 4-1

Na dobro in ceno hrano se sprejme več gospodov, eventualno tudi na stanovanje. Stari trg št. 19. II. nad. 720/2-1

Nova trinadstropna hiša v bližini Zvezde, pripravna za malo obrt, se zaradi rodbinskih razmer cenovno prodaja. Polzeve se pri Fr. Čuden v Ljubljani. 681/x-1

Izurbena šivilja se priporoča cenj. rodbinam za šivanje na dom. Naslov pove "Prva anončna pisarna". 719 3-2

Strojnik, obenem inštalater, išče službe. Ponudbe pod "Strojnik" na "Prvo anončno pisarno". 728

Privatni bolniški strežnik išče službe pri boljših bolniških. Ponudbe pod: F. K. št. 25 pošto ležeče, Ljubljana. 730 2-1

Gospodinja, večja slovenskega in nemškega jezika želi službe prodajalke ali stroje-piske. Ponudbe pod "Strojepiska" na "Prvo anončno pisarno". 729

Stanovanje, velika soba, kuhinja, dve širambi, drvarnica, pralnica, podstrešje ter kos zemlje se odda za februar, eventualno prodaja hiša. Rožna dolina št. 263, cesta III. 682 3-2

FR. P. ZAJEC

Očala in šipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Daljnogled, toplotmere in zakomere vseh vrst

Ljubljana, Stari trg št. 9.
Cenike pošiljam zastoj in poštne prosto.

Proda se zaradi družinskih razmer dobro idoča

trgovina

v prometnem kraju. P 613

Natančneje v "Prvi anončni pisarni", Frančiškanska ulica 8.

POZOR!

POZOR!

Novo

urarsko podjetje

Velika zaloga vseh vrst ur, zlatnine, srebrnine, juvelov, šival. strojev (Plaff), muzikalnih instrumentov, gramofonov s ploščami in iglami. Najfinejše, najcenejše kvalitete. Popravila vseh vrst ur itd. solidno, točno in ceno. Cenik gratis in franko. — Se priporoča P 620

JOSIP HEFERLE, Sodna ulica 3.

Najboljše in najcenejše so na roko kovane verige.

Naročajte svoja naročila n. pr. vsake vrste na roho izdelane verige, zapone, okovja za komate ter drugega železnatega blaga naj si bode po vzorcih ali risbah naravnost pri izdelovalcu Petru Kavčniku verižnem kovaču na Viču št. 55. pri valjčnem mlinu Edvard Mesesnela. P 623

Cene nizke! Postrežba točna.

Preostale izvide romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko je izhajal v „Jutru“, prodaja upravništvo „Jutra“ mesto po prvotni ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Zunanji naročniki naj pošljejo znesek v naprej in pridenejo 10 v za znakmo. Na naročila brez denarja se ne ozira.

Najprimernejša igra za manjše odre je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar. (Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“ v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.

Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založniku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Pse vseh pasem

razpošilja v izbrano krasnih čistokrvnih eksemplarih

FUCHSOV eksport psov

PRAGA, Klamovka 25.

Ceniki gratis in franko.

Lepa in koristna Miklavževa darila

In po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek I' kako-vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Moderne kožuhovine.

Samo 6 dni z brzoparniki francoske družbe!

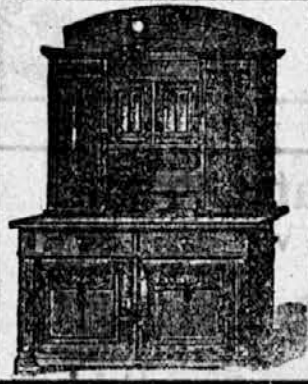
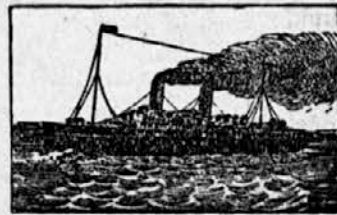
Najkrajša vožnja čez Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkart) za vse razrede dobiš edino pri

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska c. 18.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji cenl. Izdaja vozne listke po vseh železnicah za prirejanje zabavnih in romarskih viakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Velika zaloga pohištva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobne, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.

Sprejema se tudi oprema hotelov.

Zmerne cene.

Izdelki solidni.

POZOR!

POZOR!

Primorska klet

Valvazorjev trg št. 4.

Zajamčeno pristna primorska vina kakor: rhenberška, vipavska. Rebula, Teran, „Opolo“ i. dr. pol litra 36, 40, 44, 48 vin. Točenje tudi čez ulico. P 622

Sprejemajo se tudi naročila od 56 litrov naprej. — Zajamčeno pristni „Tropin“ v steklenicah.

POZOR!

POZOR!

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 7

priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega zistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Zaloga potrebščin za ribji lov.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

== Roman ==

„Ljubimca beneška“

bo kmalu končan in potem pričnemo takoj priobčevati nov, ravnotako zanimiv roman, na kar že sedaj opozarjamo vse cenjene čitatelje „Jutra“.

Kmetska posojilnica 4 1/2 % ljubljanske okolice

r. z. z. n. z. obrestuje hranilne vloge po Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno naložen denar. Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu si dovoljujem vljudo naznaniti, da sem prevzel od g. Domijanov ča

brivnico

na Dunajski cesti.

Obenem posredujem tam tudi za posestva, premičnine, posebno starinske stvari. (Altertümmer.)

Priporočam se slavnemu občinstvu za obisk in jamčim za točno in dobro postrežbo. P 628

Albert Derganc

brivec in konces. posredovalec.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“ Izvod samo po 6 vinarjev.

Klobuki, cilindri

čepice, kravate, perilo samo zadnje novosti v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

Kdor si ogleda najlepše, zgodovinsko slovansko mesto: zlati Prago, naj prenočuje v

hotelu „Zlata Husa“

100 najmodernejše komfortovanih sob. Kavarna. Slovenski časopisi. Václavské náměstí. Telefon interurban 1277. Lastnik palače Vacl. Klofač, drž. posl. Hotelir ALOJZ JUNGER.

Olimpija krema

brez maščobe, lepotilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejše sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1'20, veliki lonček K 2'—.

Olimpija puder

rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Skatula 1 K 50 h.

Pomada za rast las

krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 h.

Osipalo

prašek za otroke in odrasle, vojake in turiste. — Karton 30 h.

Mazilo zoper ozeblino.

Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z navodilom o rabi 80 h, tucat 8 K

Otroško mazilo

je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom 40 h, tucat 4 K.

Euodin-ustna voda.

Vel. stekl. 2 K. Zobni prašek. Skat. 60 h.

Ribje olje.

Priznano učinkujoče in pravo, vedno sveže v zalogi. — Steklenica z navodilom 1 K 20 h, dvakrat tako velika 2 K, tucat malih 12 K, tucat velikih 20 K.

Emulzija ribjega olja

s kalcijem in z natrijevim hypophosphitom, je jako okusno. — Steklenica 1 K 80 h, tucat 18 K.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Razpošiljanje po pošti. Zaloga za živinorejce. Drogerijske cene. Telefon 190.

Velike okasijske cene!

Konfekcije za dame in deklice ter narejenih oblek in raglanov za gospode in dečke.

Ogromna izbira najnovejših komadov v vseh najmodernejših barvah in krojih.

Cene brez konkurence.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

Ivan Mohorič

krojač, Sv. Petra cesta št. 6. se priporoča, slav. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovšem kroju. V zalogi vedno različno blago. P 584

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Dralica v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke i. t. d. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo št. 1 (zraven čevljar. mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Božične in novoletne

ter sploh vse vrste

razglednice, reklamne koledarje in tiskovine

dobite najceneje pri

L. Pevaleku v Ljubljani

Židovska ulica št. 4.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najrazumnostnejših kalkulacijah pod take ugodne pogoje, ko nobena druga zavarovalnica

Vas čisti dobiček se razdeljuje ravnančarja; dosedaj se ga je izplačalo K 2,495.919—

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54,000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,356.860'58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovanske - narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škoda cenjuje takoj in najkvalitetnejše. Uživa najboljši sloves, kodar posluje.

Dovoljuje iz lastnega dobička ljudem podpore v narodni in občinski namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarstvo in litografijo spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.

Musikalije

Telefonska številka 118

Najmodernejše črke

Litografija

Polna kapaciteta let. 78.307.

Del. glavnica: K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica števil. 2, (lastna hiša)

Rez. fond nad K 800.000.

Za zrebanje dne 1. decembra 1911 priporočamo promese drž. srečk iz l. 1864. Glav. dob. K 300.000—. Cele K 36—, pol K 18'50.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %